

Temat

Prawa Pacjenta

Prowadzący

Personel oddziału szpitalnego.

Odbiorcy

Edukacja przeznaczona dla pacjentów, opiekunów i rodzin pacjentów przebywających w szpitalu.

Cel główny

Zapoznanie z „Prawami i obowiązkami Pacjenta” pacjentów przebywających w szpitalu.

Miejsce

Sala chorych lub świetlica.

Czas zajęć

20 – 30 minut.

Metody i techniki

- Wykład
- Rozmowa indywidualna

Materiały dydaktyczne

- prezentacja

Plan zajęć edukacyjnych

- Rozpoczęcie edukacji – przedstawienie się.
- Przedstawienie tematu i celu edukacji.
- Wprowadzenie do tematyki zajęć
- Przedstawienie treści edukacji.
- Ocena skuteczności przeprowadzonej edukacji.

Treść wykładu

Treść wykładu udostępniona w prezentacji:

Wyciąg z Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

(Materiał szkoleniowy Pełny zapis - Dz.U.2019 poz. 1127, 1128, 1590, 1655, 1696 t.j. - Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta)

Ulotka Informacyjna – Informatorek

Zakres treści edukacyjnych zawartych w następujących częściach:

1. Omówienie Praw Pacjenta, wskazanie miejsca gdzie jest dostępna wersja papierowa na oddziale. Poinformowanie o dostępności Praw Pacjenta w wersji dla osób niedosłyszących (język migowy) oraz dla osób niewidomych – w języku Braille’a.

2. Omówienie szczegółowo wybranych punktów z Praw Pacjenta w odniesieniu do pobytu pacjenta w szpitalu.
3. Obowiązki pacjenta w czasie przyjęcia i pobytu w szpitalu oraz wypis do domu.
4. Pełnomocnik ds. Praw Pacjenta w Szpitalu Powiatowym w Chrzanowie – omówienie.
5. Depozyt – omówienie.
6. Wskazanie możliwości oceny pobytu na oddziale poprzez wypełnienie ankiet:

Strona internetowa szpitala:

www.szpital-chrzanow.pl → Strefa Pacjenta → Oceń nasz szpital (także informacja na wypisie)

www.szpital-chrzanow.pl → Strefa Pacjenta → Ankiety Satysfakcji Pacjenta – online

oraz w wersji papierowej dostępnej na oddziale i wkładane do skrzynek listowych opisanych „Ankiety Badanie Satysfakcji Pacjenta”.

Pytania kontrolne:

1. Proszę wskazać miejsce gdzie można zapoznać się z wersją papierową Praw Pacjenta w oddziale?
2. W jakich godzinach w oddziale odbywa się obchód lekarski?
3. O czym należy pamiętać gdy opuszczamy oddział, np. wyjście do sklepu, kaplicy?
4. Czy przynoszenie i podawanie pacjentowi do spożycia produktów spożywczych wymaga zgody lekarza sprawującego opiekę nad pacjentem w oddziale?
5. Czy pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia?

Literatura

1. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U.2019 poz. 1127, 1128, 1590, 1655, 1696 t.j.)

Wyciąg z Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

Materiał szkoleniowy

Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku
Praw Pacjenta

Prawo pacjenta do świadczeń zdrowotnych

Art. 6.

1. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej.
2. Pacjent ma prawo, w sytuacji ograniczonych możliwości udzielenia odpowiednich świadczeń zdrowotnych, do przejrzystej, obiektywnej, opartej na kryteriach medycznych, procedury ustalającej kolejność dostępu do tych świadczeń.
3. Pacjent ma prawo żądać, aby udzielający mu świadczeń zdrowotnych:
 - 1) lekarz zasięgnął opinii innego lekarza lub zwołał konsylium lekarskie;
 - 2) pielęgniarka (położna) zasięgnęła opinii innej pielęgniarki (położnej).
4. Lekarz może odmówić zwołania konsylium lekarskiego lub zasięgnięcia opinii innego lekarza, jeżeli uzna, że żądanie, o którym mowa w ust. 3, jest bezzasadne.

Art. 7.

1. Pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia.
2. W przypadku porodu pacjentka ma prawo do uzyskania świadczeń zdrowotnych związanych z porodem.

Art. 8.

Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym. Przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych osoby wykonujące zawód medyczny kierują się zasadami etyki zawodowej określonymi przez właściwe samorządy zawodów medycznych.

Prawo pacjenta do informacji

Art. 9. Prawo do informacji o swoim stanie zdrowia

1. Pacjent ma prawo do informacji o swoim stanie zdrowia.
2. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego przedstawiciel ustawowy mają prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny przystępnej informacji o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych oraz możliwych metodach diagnostycznych i leczniczych, dających się przewidzieć następstwach ich zastosowania albo zaniechania, wynikach leczenia oraz rokowaniu w zakresie udzielanych przez tę osobę świadczeń zdrowotnych oraz zgodnie z posiadanymi przez nią uprawnieniami.
3. Pacjent lub jego ustawowy przedstawiciel mają prawo do wyrażenia zgody na udzielenie informacji wymienionych w ust. 2 innym osobom.
4. Pacjent ma prawo żądać, aby osoba wykonująca zawód medycznych nie udzielała mu informacji o której mowa w ust. 2
5. Po uzyskaniu informacji, o której mowa w ust. 2, pacjenta ma prawo przedstawić osobie wykonującej zawód medyczny swoje zdanie w tym zakresie.
7. Pacjent małoletni, który nie ukończył 16 lat, ma prawo do uzyskania od osoby wykonującej zawód medyczny informacji, o której mowa w ust. 2, w zakresie i formie potrzebnej do prawidłowego przebiegu procesu diagnostycznego lub terapeutycznego.
8. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, lub jego podstawowy przedstawiciel mają prawo do uzyskania od pielęgniarki, położnej przystępnej informacji o jego pielęgnacji i zabiegach pielęgnarskich.

Art. 10. Odstąpienie przez lekarza od leczenia pacjenta

Pacjent, jego przedstawiciel ustawowy lub opiekun faktyczny mają prawo do dostatecznie wczesnej informacji o zamiarze odstąpienia przez lekarza od leczenia pacjenta i wskazania przez tego lekarza możliwości uzyskania świadczenia zdrowotnego u innego lekarza lub podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych.

Art. 11. Informacja o prawach pacjenta

Pacjent ma prawo do informacji o prawach pacjenta określonych w niniejszej ustawie oraz w przepisach odrębnych, uwzględniającej ograniczenia tych praw określone w tych przepisach. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia tę informację w formie pisemnej, poprzez umieszczenie jej w swoim lokalu, w miejscu ogólnodostępnym.

Art. 12. Informacja o świadczeniach zdrowotnych udzielanych przez podmiot świadczący świadczenia

Pacjent ma prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, w tym o profilaktycznych programach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, realizowanych przez ten podmiot.

Prawo do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych

Art. 12a. Prawo do zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych

Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy, lub opiekun faktyczny ma prawo zgłaszania osobom wykonującym zawód medyczny, Prezesowi Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych lub podmiotowi odpowiedzialnemu za wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu działania niepożądanego produktu leczniczego zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne.

Prawo pacjenta do tajemnicy informacji z nim związanych

Art. 13. Prawo pacjenta do zachowania w tajemnicy informacji z nim związanych

Pacjent ma prawo do zachowania w tajemnicy przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, informacji z nim związanych, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego.

Art. 14. Obowiązek zachowania w tajemnicy informacji o pacjencie

W celu realizacji prawa pacjenta do zachowania w tajemnicy informacji z nim związanych, osoby wykonujące zawód medyczny są obowiązane zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, w szczególności ze stanem zdrowia pacjenta.

Prawo pacjenta do wyrażenia zgody na udzielanie świadczeń zdrowotnych

Art. 16. Prawo do wyrażenia zgody lub odmowy na udzielenie świadczeń zdrowotnych

Pacjent ma prawo do wyrażenia zgody na udzielenie określonych świadczeń zdrowotnych lub odmowy takiej zgody, po uzyskaniu informacji w zakresie określonym w art. 9.

Art. 17. Zgoda pacjenta na przeprowadzenie badania lub udzielenie świadczeń zdrowotnych

1. Pacjent, w tym małoletni, który ukończył 16 lat, ma prawo do wyrażenia zgody na przeprowadzenie badania lub udzielenie innych świadczeń zdrowotnych.
2. Przedstawiciel ustawowy pacjenta małoletniego, całkowicie ubezwłasnowolnionego lub niezdolnego do świadomego wyrażenia zgody, ma prawo do wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 1. W przypadku braku przedstawiciela ustawowego prawo to, w odniesieniu do badania, może wykonać opiekun faktyczny.
3. Pacjent małoletni, który ukończył 16 lat, osoba ubezwłasnowolniona albo pacjent chory psychicznie lub upośledzony umysłowo, lecz dysponujący dostatecznym rozeznaniem, ma prawo do wyrażenia sprzeciwu co do udzielenia świadczenia zdrowotnego, pomimo zgody przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego. W takim przypadku wymagane jest zezwolenie sądu opiekuńczego.
4. Zgoda oraz sprzeciw, o których mowa w ust. 1–3, mogą być wyrażone ustnie albo przez takie zachowanie się osób wymienionych w tych przepisach, które w sposób niebudzący wątpliwości wskazuje na wolę poddania się czynnościom proponowanym przez osobę wykonującą zawód medyczny albo brak takiej woli.

Art. 18. Forma zgody na zabiegi stwarzające podwyższone ryzyko dla pacjenta

W przypadku zabiegu operacyjnego albo zastosowania metody leczenia lub diagnostyki stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta, zgodę pacjenta na przeprowadzenie badania lub udzielenie świadczeń zdrowotnych wyraża się w formie pisemnej.

Prawo do poszanowania intymności i godności pacjenta

Art. 20. Prawo do poszanowania intymności i godności

1. Pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych.
2. Prawo do poszanowania godności obejmuje także prawo do umierania w spokoju i godności.

Art. 20a. Prawo do leczenia bólu

1. Pacjent ma prawo do leczenia bólu.
2. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych jest obowiązany podejmować działania polegające na określeniu stopnia natężenia bólu, leczeniu bólu oraz monitorowaniu skuteczności tego leczenia.

Art. 21. Obecność przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych osoby bliskiej

1. Na życzenie pacjenta przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych może być obecna osoba bliska.
2. Osoba wykonująca zawód medyczny udzielająca świadczeń zdrowotnych pacjentowi może odmówić obecności osoby bliskiej przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w przypadku istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne pacjenta. Odmowę odnotowuje się w dokumentacji medycznej.

Art. 22. Realizacja prawa do poszanowania intymności i godności

W celu realizacji prawa do poszanowania intymności i godności osoba wykonująca zawód medyczny ma obowiązek postępować w sposób zapewniający poszanowanie intymności i godności pacjenta.

Prawo pacjenta do dokumentacji medycznej

Art. 23. Prawo dostępu do dokumentacji medycznej

Pacjent ma prawo do dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia oraz udzielonych mu świadczeń zdrowotnych.

Art. 24. Realizacja prawa dostępu do dokumentacji medycznej

W celu realizacji prawa dostępu do dokumentacji medycznej podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych jest obowiązany prowadzić, przechowywać i udostępniać dokumentację medyczną w sposób określony w niniejszym rozdziale oraz w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia a także zapewnić ochronę danych zawartych w tej dokumentacji.

Art. 26. Udostępnianie dokumentacji medycznej

1. Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych udostępnia dokumentację medyczną pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu, bądź osobie upoważnionej przez pacjenta.
2. Po śmierci pacjenta dokumentacja medyczna jest udostępniana osobie upoważnionej przez pacjenta za życia lub osobie, która w chwili zgonu pacjenta była jego przedstawicielem ustawowym. Dokumentacja medyczna jest udostępniana także osobie bliskiej, chyba, że udostępnieniu sprzeciwi się inna osoba bliska lub sprzeciwił się temu pacjent za życia.

Prawo pacjenta do dokumentacji medycznej

Art. 27. Sposoby udostępniania dokumentacji medycznej

1. Dokumentacja medyczna jest udostępniana:

- 1) do wglądu;
 - 2) przez sporządzenie jej wyciągu, odpisu, kopii lub wydruku;
 - 3) przez wydanie oryginału za potwierdzeniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu, na żądanie organów władzy publicznej albo sądów powszechnych, a także w przypadku gdy zwłoka w wydaniu dokumentacji mogłaby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia pacjenta;
 - 4) za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
 - 5) na informatycznym nośniku danych.
2. Zdjęcia rentgenowskie wykonane na kliszy, przechowywane przez podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych, są udostępniane za potwierdzeniem odbioru i z zastrzeżeniem zwrotu po wykorzystaniu.
3. Dokumentacja medyczna prowadzona w postaci papierowej może być udostępniona przez sporządzenie kopii w formie odwzorowania cyfrowego (skanu).

Art. 28. Opłata za udostępnienie dokumentacji medycznej

Za udostępnienie dokumentacji medycznej podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych może pobierać opłatę.

Opłaty nie pobiera się w przypadku udostępnienia dokumentacji medycznej pacjentowi albo jego przedstawicielowi ustawowemu po raz pierwszy w żądanym zakresie.

Art. 29. Przechowywanie dokumentacji medycznej

Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych przechowuje dokumentację medyczną przez okres 20 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano ostatniego wpisu, z wyjątkami szczegółowo opisanymi w Ustawie o Prawach Pacjenta.

Prawo pacjenta do zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza

Art. 31. Sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarza

1. Pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy mogą wnieść sprzeciw wobec opinii albo orzeczenia lekarza jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa.
2. Sprzeciw wnosi się do Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, za pośrednictwem Rzecznika Praw Pacjenta, w terminie 30 dni od dnia wydania opinii albo orzeczenia przez lekarza orzekającego o stanie zdrowia pacjenta.

Prawo pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

Art. 33. Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

Pacjent podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego lub korespondencyjnego z innymi osobami.

Art. 34. Prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej

1. Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej.
2. Przez dodatkową opiekę pielęgnacyjną rozumie się opiekę, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym także opiekę sprawowaną nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu i połogu.

Art. 35. Koszty realizacji prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz dodatkowej opieki pielęgnacyjnej

Pacjent ponosi koszty realizacji prawa kontaktu telefonicznego/korespondencyjnego i prawa do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, jeżeli realizacja tych praw skutkuje kosztami poniesionymi przez podmiot leczniczy wykonujący działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej.

Prawo pacjenta do opieki duszpasterskiej

Art. 36. Prawo do opieki duszpasterskiej

Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej ma prawo do opieki duszpasterskiej.

Art. 37. Obowiązek umożliwienia kontaktu z duchownym

W sytuacji pogorszenia się stanu zdrowia lub zagrożenia życia podmiot obowiązany jest umożliwić pacjentowi kontakt z duchownym jego wyznania.

Art. 38. Koszty realizacji prawa do opieki duszpasterskiej

Podmiot leczniczy ponosi koszty realizacji praw pacjenta prawo do opieki duszpasterskiej i obowiązek umożliwienia kontaktu z duchownym, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

Prawo pacjenta do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Art. 39. Prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie

Pacjent przebywający w podmiocie leczniczym wykonującym działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej ma prawo do przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie. Koszty realizacji tego prawa ponosi podmiot leczniczy, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.